

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	lékařská
Obor řízení	onkologie
Uchazeč	MUDr. Igor Kiss, PhD
Pracoviště uchazeče	Klinika komplexní onkologické péče LF MU
Habilitační práce (název)	<i>Pokročilá molekulární diagnostika a individualizace léčebné strategie u kolorektálního karcinomu</i>
Oponent	Prof. MUDr. Jan Žaloudík, CSc.
Pracoviště oponenta	Klinika operační onkologie LFMU

Text posudku

Moderní onkologie klade stále náročnější požadavky na standardizaci diagnosticko-léčebných postupů, zároveň však také jejich individualizaci, na základě rostoucího spektra prediktivních parametrů, které přinášejí molekulární a genetické metody. Autor MUDr. Igor Kiss, PhD s dlouholetou praxí v onkologii a klinických hodnocení nových protinádorových léků a postupů věnuje v této habilitační práci systematické úsilí nesnadné kategorizaci a interpretaci nových nádorových charakteristik a parametrů pro užití v léčebné praxi kolorektálního karcinomu, který je nejčastějším nádorovým onemocněním u nás.

Ve své práci přehledně na čtyřiceti stranách komentuje a shrnuje přiložených 29 publikovaných prací, kde je autorem či spoluautorem, a které se věnují této translační problematice především u kolorektálního karcinomu, zčásti pak pro komparaci i vhodným analogiím u dalších nádorových diagnóz. Je tak patrné, že jde o práci dlouhodobou s četnými oponovanými výsledky, která byla přijata grémií hlavně zahraničních odborných časopisů, ovšem nachází již uplatnění také v každodenní autorově klinické praxi ve specializovaném onkologickém ústavu. Autorův přehled o problematice, ovšem i aktuálnost tématu dokladuje seznam 199 referencí odborných článků na toto téma z posledních let.

Autor v úvodu seznamuje s praktickými aspekty péče o nemocné kolorektálním karcinomem v ČR, včetně organizačních aspektů a preventivního programu, poté se již podrobně věnuje parametrům nově umožňujícím individualizaci léčby. Je zřejmé, že shromážděné poznatky čerpá kromě literatury ve větší míře také z praxe specializovaného onkologického pracoviště, kde působí jako koordinátor multidisciplinárních týmů i výkonný klinický lékař. Každý molekulárně definovaný receptor či parametr je tak dáván do přímé souvislosti s indikacemi specifických preparátů, především z oblasti cílené protinádorové, respektive tzv. biologické léčby. Specifickou chemosenzitivitou a chemorezistencí nádorů se zabýval autor již ve své disertační práci a nyní tento pohled rozvíjí do širší problematiky terapie receptorově cílené, kterou mezitím výzkum i vývoj nových biopreparátů nabízí. Práce má svojí přehledností také vysokou edukační hodnotu a lze říci, že představuje dosud u nás unikátní vzdělávací materiál i guidelines pro specializaci v klinické onkologii. Je totiž nezbytné, aby již v předléčebné rozvaze byla zdánlivě homogenní diagnostická jednotka karcinomu kolorekta pojata jako skupina minimálně šesti až sedmi patogeneticky odlišných entit v nejméně třech podskupinách, tedy familiární, konvenční a tzv. serrated formách. Patogenezi a důsledky odlišných cest kancerogeneze autor ve své práci vysvětluje srozumitelně a dává tak prostor logickým závěrům pro individualizaci léčby a správnou volbu léčebných schémat. Podrobná vysvětlení i závěry hodnocení klinických studií jsou pak v práci k dispozici jako již

publikované a řádně oponované práce. Úvodní komentář k nim, je však velmi užitečný a pro pochopení významu oněch prací i nezbytný. Přestože je nepochybné, že na uvedené téma bude rychle přibývat dalších poznatků, zůstane tato práce ještě řadu let vědeckým i edukačním základem pro jejich absorpci, správnou interpretaci i klinické využívání.

V práci jsem nenalezl obsahové ani formální nedostatky. Lze snad jen uvést, že k úplné formální dokonalosti práce by přispěl seznam publikovaných prací v příloze, který je sice na str.61 deklarován, ale ve svazku ho nenalézám a následují již přímo kopie publikovaných textů.

Závěrem lze říci, že obsah i styl habilitační práce svědčí o vysoce racionálním a kritickém myšlení autora, teoreticky erudovaného, inklinujícího zjevně i k výzkumné práci, avšak setrvávajícího pevně v pojetí inovací jako klinicky aplikovatelné praxe. Autor také prokazuje velmi dobrou pedagogickou schopnost vysvětlit složité problémy jasným, stručným a přehledným způsobem, což je v kontextu habilitace další významná a kladná charakteristika předložené práce.

Dotaz oponenta k obhajobě habilitační práce

Je něco známo o formách kolorektálních karcinomů, v nichž by byly paralelně přítomny subpopulace generované různými molekulárními drahami nebo je jedna onkogenetická dráha vždy určující charakteristikou daného případu ?

Závěr

Habilitační práce MUDr. Igora Kisse, PhD s názvem *Pokročilá molekulární diagnostika a individualizace léčebné strategie u kolorektálního karcinomu* **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru onkologie.

V Brně dne 7.4.2017